

Det händer i

EKERÖ pastorat

juli • augusti • september

2023

*Fantastiska
sommarkonserten*

*Tro — kanske
inte som du tror*

*Historiens vingslag:
Dålig lön men "kungligt" svept*

Innehåll

- 4-4 **Tro — kanske inte som du tror**
- 6 **Biskop Andreas bok om klimatarbete**
- 7 **Ekerö pastorats miljöarbete**
- 8 **Vigsel**
- 9 **Dop**
- 10-11 **Porträttet: Annika, nybliven diakon**
- 12-13 **Act—för alla människors rätt till ett värdigt liv**
- 14-17 **Historiens vingslag:**
• Berta, dålig lön men kungligt svept
• Vad gör vargnäten på vinden?
- 18-19 **Sommarkonsorter**
- 20 **Sommarcafé**
- 21-23 **Kalendarium**
- 24 **Kyrkornas öppna förskola**
- 25 **Dopkalas, spädbarnsretreat, barnkör**
- 26 **Konfirmation**
- 27 **Katekumenat, vuxenkörer**
- 28 **Mötesplatser**
- 30 **Våra kyrkor**
- 31 **Svenska kyrkan — mer än du tror**
- 32 **Kontakt**

UTGES AV EKERÖ PASTORAT

Ekerö pastorats församlingsblad delas ut fyra gånger om året till alla hushåll i våra tre församlingar Adelsö/Munsö, Ekerö och Lovö.

Ansvarig utgivare: Anita Elweskiöld **Redaktör:** Ewa Linnros

Omslagsbild: Lovö kyrka

Upplaga: 7 500 ex **Tryck:** Billes Tryckeri AB

Adress: Ekerö pastorat, Box 116, 178 22 Ekerö **Telefon:** 08-560 387 00

E-post: ekeropastorat@svenskakyrkan.se, www.svenskakyrkan.se/ekero

Foto: Kenneth Bengtsson, Alex Giacomini /Ikon, Joakim Carlström/Ikon, Emma Cednert, Stefan Cristoph, Gustav Helsing, Magnus Ehntorp, Gustaf Helsing, Ewa Linnros, Henrik Mattsson, Ikon, Anna Thorstensson.

Omslagsbild: Lovö kyrka. Foto: Magnus Ehntorp

Oändligt mycket större

**"Förstår du himlens lagar,
får du dess ordning att gälla på jorden?
Kan du ropa till molnen däruppe,
så att de svarar med floder av vatten?"**

I alla tider har människan känt av sin litenhet i universum. Också när vi trodde att jorden var alltings mittpunkt och människan alltings mått, så fanns en insikt om hur utlämnade vi är till det som är oändligt mycket större än oss; naturkrafterna, himlakropparna, Gud. Relationen med Gud har sällan varit enkel för människan.

Vi har alltid kämpat med lidandet, meningen och döden.

Citatet ovan kommer från en av Bibelns mest älskade böcker, Jobs bok, som beskriver en lidande mans uppgörelse med Gud. Hans vänner vill få honom att medge att han gjort fel och därmed förtjänat sina motgångar, men Job vägrar och anklagar Gud för att bestraffa honom orättvist.

När Gud till slut svarar honom blir han medveten om hur lite han förstår av Guds vägar och är kanske en aning ångerköpt över att han klagat så högljutt. Men då vänder berättelsen och Gud ger Job rätt.

Människans brottningar med tron och livet berörs i detta nummer av församlingsbladet, men också den tro som är förutsättningen för att kämpa vidare: tron på framtiden trots klimathot. Tron på kärleken och rättvisan, och tron på kyrkan som en gemenskap och ett sammanhang att slå följe med i ovissheten.

Läs om biskopens herdabrev om klimatet, om miljöarbetet i pastoratet, om vigsel, dop och ACTs arbete, om Annika som tillslut blev diakon och hör av dig om du kan hjälpa oss att lösa gåtan med vargnäten!

Anita Elweskiöld, kyrkoherde

Tro — kanske inte som du tror

**Vad är tro egentligen?
Och hur ska man kunna tro
på en Gud när världen ser ut
som den gör?
Kyrkoherde Anita Elweskiöld
får den frågan och samtalar
kring andra funderingar
om tro.**

Att tro på Gud och kalla sig kristen har blivit mindre självklart i våra dagar. — Det beror på många saker. Dels tror många att kristen tro är antiintellektuell, att man måste lägga sitt förnuft åt sidan. Flera tror också att kyrkan är konservativ och fördömande. Många ser kyrkan som förlegad och irrelevant i en modern tid. Det har också funnits medvetna sekulariseringssträvanden från politiskt håll.

Hur kan Gud finnas när världen ser ut som den gör?

— Det är en fråga som alla troende behöver brottas med. Det finns olika svar. Människan har en fri vilja och det är nog det viktigaste, teologiska svaret. Gud fråntar oss inte ansvar även om vi skulle vilja det och tycka att han borde rädda oss från oss själva, säger Anita och fortsätter: -Jag skulle vilja säga till dem som pekar på allt ont som sker, alla handlingar i fullkomlig osjälviskhet som hela tiden också sker, vad kommer det ifrån? Alla dessa handlingar är fler men de är sällan lika rubrikskapande. De handlingar vi utför i kärlek gör vi hela tiden. Anita har egna erfarenheter av en verklig, levande Gud där saker och ting samverkar, ibland under ytan på ett sätt som hon inte kunnat föreställa sig. — Sedan blir saker faktiskt bättre än jag hade kunnat hoppas.

Det man själv tror är det bästa är kanske inte det. Om man då ber om någonting specifikt som man själv tror är rätt, blir det kanske lite tokigt?

— Jag tror att Gud är beredd att lyssna, sedan får vi inte allt vi ber om. Jag ser det som ett samtal och en växelverkan, säger Anita och ger ett exempel.

— När jag skulle ta MC-kort bad jag faktiskt inte ”gode Gud låt det gå bra” utan jag bad ”låt mig bli så pass lugn att jag kan visa det jag kan så att jag inte misslyckas bara på grund av nervositet”. Jag klarade inte första uppkörningen och det var självklart inte kul. Men då tänker jag att

jag inte fick ett körkort innan jag var redo att köra ut i trafiken. Det här är ett banalt exempel och går inte att säga till någon som ber att en sjuk vän ska bli frisk och det inte sker. Men jag tror att man kommer att erfara Guds närvaro mer om man orkar och klarar att Guds svar ser olika ut. När jag ber för en människa som är sjuk, ber jag om att hon ska bli frisk men jag ber också om hjälp att orka gå igenom det vi har att gå igenom.

Anita ser också att det bygger på att människor är öppna för Guds tilltal och då menar hon inte bara troende människor.
— Jag tror att Gud kallar oss till olika uppgifter och till olika sätt att agera. Som troende kan man identifiera det som Guds röst och kallelse, men jag tror verkligen att det är fler än troende som upplever det, känslan att "det här känns rätt, jag bör göra så här", säger Anita och knyter an till kärlek.

**”...det finns
absolut
inga måsten”**

— Allting som går att säga om kärleken går att säga om Gud. Att övertyga någon som inte tror på kärleken att den finns, går inte om man inte kan erfara den. Man kanske säger att kärlek bara handlar om hormoner och fortplantningsdriften. Då säger jag att om du har erfart kärlek, blir det ointressant om det går att beskriva som hormonellt också.

Många säger att religionen gjort så mycket hemskt.

— Ja, men det blir samma sak med kärleken. Om du bara skulle ta konsekvenser av kärleken som misshandel och våldtäkter, skulle folk säga att kärleken är helt livsfarlig. Du skulle säga att då är det inte kärlek. Men det är inte heller en levande relation med Gud som får oss att mörda andra eller förfölja.

Anita uttrycker att det är ett risktagande att vara öppen inför Gud för det kan betyda att man behöver ompröva.

— Kyrkan i Sverige har varit ganska bra på det. Vi vågade ompröva idén om att bara män kan vara präster. Det var smärtsamt men kyrkan gjorde det. Och på senare år har vi också öppnat äktenskapet för andra än bara mellan man och kvinna. Det har gjort ont i kyrkans liv men vi har vågat vara öppna för Guds ande och kommit fram till att diskriminera och att underkänna kärlek inte är i linje med Guds nåd.

Är man kristen tänker man att Jesus förkroppsligar Gud, att Gud tar gestalt på jorden. Men varför ska vi tro på att Gud blev en människa för 2 000 år sedan och varför ska vi tro att det var just han?

— För den som är troende är det någonting stort i att Gud valde att bli historisk, att gå in i den mänskliga historien som en verklig person och inte bara som en energi och en kraft, utan delar det helt mänskliga. Att Gud låter sig bli känd på ett så mänskligt sätt. Gud gör sig beroende av att vi berättar, även om evangelierna är färgade av den som skriver det. Gud låter oss vara medskapande.

Måste man gå i kyrkan för att vara troende?

— Du behöver absolut ingenting för att tro. Det är mellan dig och Gud. Men i någon mening är kristendomen en gruppaktivitet. Det är också en gemenskap och att tillsammans göra världen till en spegel av Guds kärlek. Det är en ganska stor uppgift och den måste vi utföra tillsammans. Jag tror att den egna andligheten är lättare att hålla fast vid i gemenskap. Men du är ju troende om du känner dig troende, det finns absolut inga måsten.

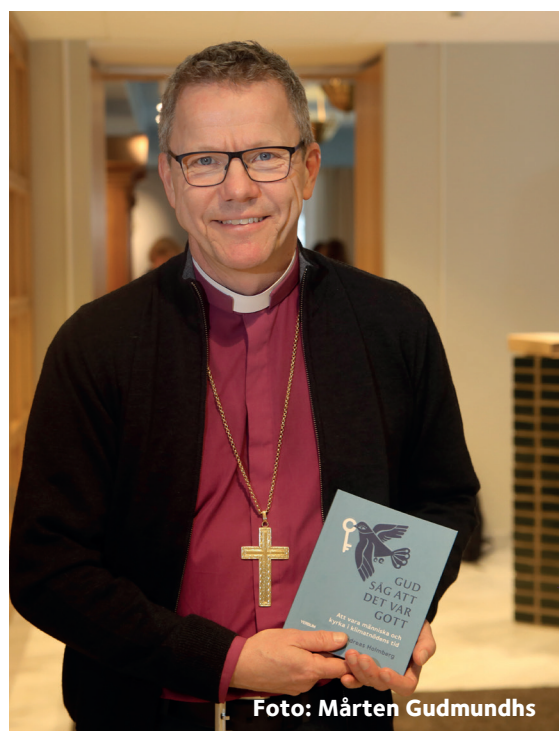

Foto: Mårten Gudmundhs

Gud såg att det var gott – Biskop Andreas Herdabrev om klimatet

Gud såg att det var gott – Att vara människa och kyrka i klimaternödens tid. Så heter biskop Andreas Holmbergs herdabrev, en uppmaning till fördjupning och förändring, som gavs ut den 10 mars.

Det ljuvliga blågröna klot som Gud älskat fram genom miljarder år dignar under trycket av människan. Jorden lider av allt högre feber. Klimaternöden, med ekosystem som kollapsar och medvarelser som dör ut, påverkar i grunden vårt sätt att leva. Vad gör jag, vad gör du, vad gör vi? Vad kallar Gud oss människor till – som enskilda, som kyrka, som mänsklighet? Boken finns att beställa hos Verbum. Stiftets församlingar kan köpa den till ett rabatterat pris. Läs mer om erbjudandet på Kornet.

Bokens författare Andreas Holmberg, biskop i Stockholms stift i Svenska kyrkan, ställer utmanande frågor och söker svar. Livfullt beskriver han sju nycklar för en mänsklighet och kyrka i omvändelse utifrån en uppmaning från Jesus Kristus själv. Det är nycklar för människans skull, för allt levandes skull, ja för hela skapelsens skull. Boken är född ur hopp, trotsig glädje och ur övertygelsen att förändring är möjlig. Lena Sjöberg har gjort bilderna i boken.

Boken ges ut av bokförlaget Verbum

Miljöarbete i Ekerö pastorat

I Ekerö pastorat pågår ett aktivt miljöarbete på flera plan. Svenska kyrkans arbete med att minska energianvändningen och att enbart använda förnyelsebar energi är en viktig miljöfråga.

En stor satsning som genomfördes 2020 då 181 solcellspaneler installerades på Ekebyhovskyrkans två södervända tak. 2022 producerade panelerna 59 000 kWh. Den årliga elförbrukningen ligger på ca 150 000 kWh/år. Solpanelerna står alltså för strax över en tredjedel av Ekebyhovskyrkans totala årsförbrukning.

Soliga dagar under sommarmånaderna innebär det att det inte behöver köpas någon el dagtid utan det kan istället levereras ut el till elnätet.

— Vi ser också över all belysning och byter ut all armatur från gamla lysrör till ledljus, vilket innebär att vi minskat elförbrukningen väsentligt. Ventilation i våra byggnader är endast igång under verksamhetstid, berättar Tomas Sundkvist, teknisk förvaltare. Pastoratets fyra medeltida kyrkor värms endast upp vid förrättningar, övrig tid är det endast en låg grundvärme på.

Bergvärme finns till Munsö kyrka, Ekerö vaktmästarbostad, Ekebyhovskyrkan, Adelsö prästgård, Ekerö hembygdsgård, Lovö klockargård och Lovö prästgård.

Kyrkogårdsförvaltningen arbetar med fem av FN:s globala mål: hållbarhet, hälsa, biologisk mångfald, inkluderande och fredliga samhällen samt att bekämpa klimatförändringarna. Kyrkogårdar och parker är viktiga livsmiljöer för flera hotade och sällsynta växter och djur. Ofta blir de tillflyktsplatser när samhället runt omkring förändras och livsutrymmet krymper. Kyrkogårdarnas stora och gamla träd utgör artrika miljöer för mossor och lavar.

Genom att låta gräset växa fritt på sina ställen ökas den biologiska mångfalden och minskar på utsläpp av diesel/bensin. Mindre intensiv skötsel av gräsmattor där växter får gå i blom innan de klipps ner gynnar gräsmarksarter som bin och fjärilar som på så sätt utnyttjar urbana miljöer som habitat.

VIGSEL

Går ni i bröllopstankar?

Oftast planeras detta i riktigt god tid och ni som är på väg till altaret i sommar har säkert det mesta klart redan nu. För det är mycket att tänka på, här går vi igenom i stora drag hur ni förbereder er för vigseln.

För att få gifta sig i Svenska kyrkan måste åtminstone en av er vara medlem i Svenska kyrkan. Man behöver däremot inte vara konfirmerad. En kyrklig vigsel består av en gudstjänst med många symboler. I Guds och alla vittnens närvaro lovar ni varandra att vårda kärleken och stå vid varandras sida livet ut. Tillsammans ber vi Gud att välsigna ert äktenskap och finnas med i både glädje och sorg.

Det första ni ska göra är att boka vigseln. Det kan man göra digitalt via vår hemsida eller genom att kontakta vår expedition.

En kyrklig vigsel kostar ingenting för medlemmar. Kyrka, präst, kantor och kyrkovaktmästare ingår i vigselgudstjänsten. Musik väljs i samråd med organisten i god tid innan vigseln. Om ni har någon anhörig eller annan person som vill sjunga/spela går det utmärkt. Organisten kan annars tipsa om duktiga solister och instrumentalister som ni kan anlita. Ni står för eventuella extrakostnader. Vill ni dekorera kyrkan med extra blommor, kontakta kyrkovaktmästaren minst två veckor före vigseln för att komma överens om hur och när detta kan ske.

Några veckor innan vigseln tar prästen kontakt med er och tillsammans går ni igenom vigseln. **Ta med er hindersprövningen**, ett intyg som ni beställer hos Skatteverket och är nödvändigt för vigseln. Intyget gäller i fyra månader. Det är prästen som har det yttersta ansvaret för gudstjänstens innehåll och utförande och att den följer ordningen för vigslar i Svenska kyrkan.

Undvik att kasta rosenblad i altargången. Vill man efter vigseln kasta risgryn eller dylikt går det alldeles utmärkt, dock ej sockerpastiller då de lockar fram råttor. Plasthjärtan, confetti och sådant som inte är nedbrytbart är ej tillåtet. Ett alternativ till risgryn kan vara såpbubblor. Grundregeln är att man inte lämnar något efter sig på kyrkbacken.

Vi önskar er all lycka med planeringen och tveka inte att höra av er om ni har några frågor!

Mer information om vigsel finner du här:

www.svenskakyrkan.se/ekero/vigsel---praktisk-information

DOP

Dopet är en fest för livet och en tradition som är lika fin oavsett om den som döps är ung eller gammal. Dopet är glädjefyllt, en tradition som ofta bjuder in till gemenskap med nära och kära.

Gud har omsorg om alla människor, men i dopet sägs det extra tydligt och personligt. Vid dopet nämner prästen den som döps högt och tydligt vid dess namn. Därefter framför prästen ett löfte från Gud, om att vad som än händer i livet, kommer Gud alltid att ha omsorg om personen.

Barn, unga och vuxna är alla lika välkomna att döpas. Den som döps behöver inte prestera något eller ens förstå allting. Om det är ett barn som döps, bjuds barnet in till konfirmation längre fram. Då kan barnet själv välja att bekräfta sitt dop. Man måste inte vara medlem i Svenska kyrkan för att döpa sitt barn.

Den som döps blir en del i Guds stora familj – den världsvida kyrkan, som består av alla kristna genom alla tider. När dopet sker i Svenska kyrkan blir den döpta också medlem i just Svenska kyrkan.

Precis som med vigseln, kostar dopet ingenting. Kyrka, präst, musiker och vaktmästare ingår. Du kan även låna dopklänning av oss. Ekerö pastorat har även lokaler att hyra i anslutning till några av våra kyrkor. Dopet går fint att boka via vår hemsida. Några veckor innan dopet tar prästen kontakt och man träffas och samtalar om upplägget av dopgudstjänsten och vad dopet betyder.

Vi önskar dig all lycka med planeringen och tveka inte att höra av dig om du har några frågor!

Mer information om dop finner du här:

www.svenskakyrkan.se/ekero/dop---praktisk-information

Namn: Annika McWilliams

Bor: Munsö

Familj: Make, son och katt

Bor: på Munsö

Tidigare sysselsättning: församlingspedagog och diakoniassistent

Favoritbok: Mina drömmars stad-serien av Per Anders Fogelström

Favoritfilm: Fyra bröllop och en begravning

Oanad talang: Bågskytte, minnas psalmtexter utantill

Motto: Gör som havet, våga! Eller:
Gör som Gud; bli människa!

"Nygammal" på jobbet — nu är Annika färdig diakon

Den 4 juni vigdes Annika McWilliams till diakon i Stockholms domkyrka i Gamla stan. Nu har arbetet som diakon i Ekerö pastorat börjat.

Ekerö pastorat är redan hemmaplan för Annika då hon arbetat som diakoniassistent här. Men diakoni var inte det självklara valet från början, resan dit har varit lång och Annika har hunnit skaffa sig många erfarenheter längs vägen.

I många år var hon ungdomsledare i Svenska kyrkan. Hennes första mål blev sedan att bli religionslärare.

— Jag läste teologi i Uppsala och där träffade jag min dåvarande man. Jag behövde ett jobb och han tipsade mig att man sökte en församlingsassistent i Sundbybergs församling. Så jag sökte jobbet, höggravid i femte månaden och fick det. Jag sa till dem att ni får mig och min man, så han vikarierade för mig under min föräldraledighet, berättar Annika.

Hon var kvar på det jobbet i åtta år, men kände att hon behövde en ny utmaning och fick en tjänst i Svenska kyrkan i London.

— Tittar jag på mina papper från kyrkan i London så står det "en väldigt diakonal tjänst". Jag jobbade med barngrupper, ungdomar, vuxna och en grupp som hette 25 plus som handlade om etablerade kvinnor som bodde fast där och inte var bara au pairer eller utbytesstudenter.

Men även om arbetet var "väldigt diakonalt" hade inte planerna på att bli diakon slagit rot ännu. Hon arbetade ett tag i utlandskyrkan och flyttade sedan ut på den engelska landsbygden och jobbade för den anglikanska kyrkan.

— Där gjorde jag församlingsblad, gjorde hembesök, jag lärde mig dopsamtal, gick kurser och fick en vining i den anglikanska kyrkan. Det som var intressant att vara där var människa till människa-kontakten, att det händer något i samtalet, att vara lyssnande medmänniska, säger Annika och fortsätter:

— Där kommer diakonin in för mig. Synligheten i en krage handlar inte bara om profilkläder eller att det står Svenska kyrkan på en tröja, utan att det syns på mig att jag är utbildad i för-troendeingivande samtal och att jag har tystnadsplikt.

Efter ett tag kom funderingar kring vad hon skulle göra med resten av livet.

— Hur pigg kommer jag att vara på att åka på läger när jag är 64 och jag kanske måste jobba tills jag är 70?

Annika kom tillbaka till Sverige och läste till lärare. Under utbildningen fick hon ett jobb som församlingspedagog som hon inte kunde motstå. Det blev tio år som församlingspedagog i olika församlingar i Stockholm.

— Det jag har tyckt mest om i arbetet med ungdomar är samtalen. Man tar en promenad och snackar om livet, Gud, kärleken och allt som är viktigt. Hur kan jag göra det? Ja, där kommer diakonin in.

Ett par gånger tidigare hade hon undersökt möjligheterna att bli diakon. Så dök en situation upp som plötsligt öppnade upp för möjligheten att gå hela vägen.

— Jag fick en fråga av Ekerö pastorats förra kyrkoherde att komma och jobba i pastoratet. Jag svarade på en gång att det finns ju ingen ledig församlingspedagogstjänst. Nej, svarade hon, du ska jobba som diakoniassistent. På så vis fick jag ett mentorskap och stöttning att gå färdigt diakoniutbildningen.

Nu är hon alltså vigd och redo för arbetet i pastoratet. Hon beskriver sitt uppdrag och berättar att diakonin har fyra ben.

— Ett av uppdragen är själavård som jag tycker väldigt mycket om. Ett är uppdraget att vara ledare och det är man väldigt mycket när man jobbar med ungdomar. Sedan är det att vara "röstbärare" och det handlar om att vara röst för dem som inte har en stark röst i samhället. Att våga säga ifrån om man ser en orättvisa. Om en människa kommer i kläm och inte känner till sina rättigheter, att då finnas där bredvid och hjälpa. Eller att få människor att utveckla sina egna, inre förmågor. Det står i diakonens vigningslöften att man ska stå på de svagas sida. Undervisare är det fjärde benet. Att undervisa är också ett moment i prästens roll. Där står det att prästen ska vara en lärare och diakonen en undervisare, berättar Annika och avslutar:

— Att få in människor i en gemenskap, att upplysa om att vi finns och att du är välkommen som du är tycker jag är en av kyrkans viktigaste roller.

**” Att få in människor i en gemenskap,
att upplysa om att vi finns och att du är
välkommen som du är tycker jag är en
av kyrkans viktigaste roller”**

För alla människors rätt till ett värdigt liv

Act Svenska kyrkan är Svenska kyrkans internationella bistånds- och utvecklingsverksamhet. Tillsammans med andra kyrkor, organisationer och frivilliga arbetar Act Svenska kyrkan långsiktigt mot fattigdom, förtryck och orättvisor och agerar snabbt vid katastrofer.

Tack vare lokala samarbeten är arbetet effektivt och handlingskraftigt. Tillsammans med modiga människor över hela världen kämpar vi för alla människors rätt till ett värdigt liv. Tillsammans med Act Svenska kyrkan är du med i kampen för alla människors rätt till ett värdigt liv.

Historik

Svenska kyrkans mission SKM bildades 1874 som en kyrkomission med uppdrag att åt hela Svenska kyrkans vägnar bidra till att självständiga kyrkor skulle kunna bildas i fler delar av världen. SKM jobbade utifrån ett holistiskt perspektiv som t ex visade sig i metodiken att bygga skola, sjukhus och kyrka på många håll – hela livet – ande, kropp och själ. Och inte minst, de mänskliga rättigheterna.

Mitten av 1900-talet – det är efterkrigstid och Europa står i lågor – nu bildas Svenska kyrkans biståndsorganisation: med utvecklingssamarbete, humanitärt katastrofarbete och påverkansarbete som sitt uppdrag. Lutherhjälpen bildades 1947 och var en hjälporganisation inom Svenska kyrkan som bedrev utvecklingsarbete, utövade påverkan i internationella rättvisefrågor och utförde katastrofinsatser.

År 2008 slogs Lutherhjälpen samman med Svenska kyrkans mission (SKM), vilka nu samfällt bedriver verksamhet under namnet Svenska kyrkans internationella arbete. Med samma uppdrag och under samma vision som tidigare – det är samma arbete som skall utföras. Men nu, med ett namn som tar för sig och som människor kommer att minnas. Act Svenska kyrkan vill inte bara vara en starkt röst internationellt – men också en stark folkrörelse i Sverige – med församlingen som bas och naturlig utgångspunkt.

Namnet: Act är det engelska uttrycket för att agera och visar handlingskraft, att vi är en aktiv biståndsorganisation.

tryggt
givande
givasverige

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

BAKOM VARJE SIFFRA FINNS EN MÄNNISKA

Över 100 miljoner människor är på flykt
och 300 miljoner människor är i behov av
humanitärt bistånd. Din gåva gör skillnad!

act
Svenska kyrkan

SWISHA DIN
GÅVA TILL

900 1223

svenskakyrkan.se/act

FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Bilden: Halima är endast 25 år men har redan tvingats fly två gånger under sitt liv, båda gångerna på grund av krig. När Halima var 16 år flydde hon och hennes familj över gränsen från Eritrea till Etiopien. Foto: Magnus Aronson/Ikon

Act Svenska kyrkans sommarkampanj "Bakom varje siffra finns en människa" vill lyfta fram människorna bakom statistiken. Kampanjen pågår till sista augusti.

Över 100 miljoner människor är på flykt och 300 miljoner människor är i behov av humanitärt bistånd. Bakom varje siffra finns en människa. En människa som har rätt till trygghet och ett värdigt liv. Genom lokala partner finns Act Svenska kyrkan på plats före, under och efter en katastrof. Tillsammans kan vi rädda liv och ge människor kraft att resa sig starkare.

Sommarkampanjen handlar om att lyfta fram människorna bakom siffrorna och berätta om de människor som vi stödjer genom Act Svenska kyrkans katastrofinsatser. Insamlingsmålet för sommarkampanjen är 37 miljoner.

Vill du engagera dig för Act Svenska kyrkan finns det många olika sätt. Du kan bli ombud, agera volontär, utbilda dig till samordnare, starta en internationell grupp eller på annat sätt bidra till alla människors rätt till ett värdigt liv!

Läs mer om Act Svenska kyrkan här:
<https://www.svenskakyrkan.se/act>
eller via QR-koden

Berta — dålig lön men "kungligt" svept

Varje människa bär på en historia. Ibland får vi på Ekerö pastorat komma lite närmare människan bakom ett namn, tack vare efterlevande släktingar. På en ganska oansenlig gravsten på Lovö kyrkogård står namnet Elisabeth Wikström, född 1864 i Falun och död 1956, svept i drottning Viktorias nattlinne...

Elisabeth Wikström eller Berta som hon kallades, föddes i Falun 19 november 1864 i Kristine församling. Hon började sin yrkesbana som kokerska på J 13 i Falun. Men Berta skulle avancera i livet och träffa både kungligheter och andra prominenta personer.

Det var nämligen så att Berta hade en väninna som arbetade på slottet i Stockholm. Väninnan som hette Lisa, tyckte att Berta skulle söka jobb i slottsköket. Berta följde sin väninnas råd, och nog blev det bra! I 40 års tid arbetade hon där, blev kökschef och fick en fin våning på två stora rum med utsikt över slottsbacken.

Bertas yngre bror Hjalmar "levde som en prins" när han som 15-åring besökte Berta i Stockholm och försågs med god mat och kläder.

Berta tjänstgorde på slottet under Gustav V och drottning Viktorias tid. Det blev många eleganta middagar för kungar, drottningar och till och med för tsaren från Ryssland. Men det var inte bara på slottet i Stockholm som Berta vistades i sitt arbete, många gånger fick hon resa till Mainau och Tullgarn med kungabåten Drott och ej att förglömma, till Drottningholms slott. Drottningholm skulle också bli den plats där hon skulle åldras.

Att hennes arbete var uppskattat var det ingen tvekan om, hon fick både guld- och silvermedalj och diverse gåvor av regerande personer.

Men även om uppskattningen var stor, var det så och så med lönen. Kanske inte något Berta tänkt så mycket på tidigare, men så en dag hade man beslutat sig för att anställa en ny kökschef och dessutom, en man! Inte nog med det, han fick 500 kronor i månaden i lön medan Berta hade 60 kronor i månaden, vilket hon haft i alla år. Där blev måttet rågat och Berta tog avsked och gick i pension 1926, 62 år gammal.

Hon fick i vilket fall en pensionärsbostad på två rum och kök i kavaljersflygeln på Drottningholm.

— Vi åkte till faster Berta minst en gång i månaden. Vi promenerade i Drottningholmsparken och matade svanarna. Hon var en vänlig människa, inte påträngande eller bestämmande, hon var en snäll människa. Och lagade god mat när vi kom ut, berättar Lena vars farfar var bror till Berta. Det är också Lenas mor som skrivit ned Bertas livshändelser.

Det var kanske inte bara medaljer och pensionärsbostad hon fått tack vare sina insatser på slottet, förmodligen fick hon även Drottning Viktorias nattlinne.

För när Berta avled i september 1956 efter att ha legat tre veckor på Lovö ålderdomshem, sveptes hon i drottning Viktorias nattlinne. Varför framgår inte av historien men troligt är att det var Bertas önskan.

Drottning Viktoria gick bort 26 år tidigare, vilket borde innebära att Berta sparat nattlinnet och förmodligen hade hon även svalt förtreten över den orättvisa lönesättningen.

Ch. Carson

UPSALA
Östra Ågatan 17.

Övre bilden:
Fotografiet är från omkring 1885-1886. Berta som då var i tidiga tjugoårs-åldern, sitter på stolen. De andra damerna på bilden kan mycket väl vara Bertas kollegor från slottet.

Nedre bilden: Berta tillsammans med sin brors barnbarn Lena 3 år och Lenas mor. Berta var 85 år då kortet togs vid Drottningholmsteatern 1949.

Berta delade adress med både kung, drottning och tjänstefolk.

Samma hushåll

Oscar Gustaf Adolf Bernadotte	1858-06-16
Sophie Maria Victoria Bernadotte	1862-08-07
Karolina Andersson	1854-03-14
Alma Petronella Alf	1873-05-31
Amanda Margareta Eklund	1862-01-03
Anna Johanna Halling	1863-04-23
Augusta Vilhelmina Holm	1861-11-20
Gerda Sofia Halling	1882-01-10
Anna Johanna Halling	1863-04-23
Anna Helena Hansson	1885-11-06
Hilma Josefina Jakobsson	1864-09-07
Johanna Sofia Johansson	1866-09-28
Maria Jansdotter	1858-06-08
Elida Kristina Augusta Jönson	1883-08-04
Anna Margareta Karlsdotter	1880-12-20
Hanna Sofia Karlsson	1868-04-01
Hilma Albina Karlsson	1868-04-02
Karl Fredrik Malm Olsson	1859-08-17
Alma Josefina Cecilia Maria Malm	1882-12-27
Ella Mårtensson	1893-07-02
Tilda Maria Olsson	1893-01-30
Charlotta Amalia Pettersson	1875-04-10
Maria Kristina Pettersson	1859-03-10
Gustaf Adolf Pettersson	1861-10-17
Lovisa Ulrika Rinman	1847-12-05
Gustaf Georg Ryden Magnusson	1876-12-12
Anna Kristina Salin	1860-08-18
Berta Gustava Lovisa Sehler	1868-08-12
Kristina Elisabet Vikström	1864-11-19
Anna Erika Östensson	1883-04-25

Vad gör vargnäten på kyrkovinden?

På Ekerö kyrkas vind hänger 12 vargnät namnade med gårdsnamn. Att det fanns varg på Mälaröarna förr i tiden är inget nytt, men varför hänger dessa nät på kyrkovinden?

Redan på 1200-talet fanns det bestämmelser i de svenska landskapslagarna som krävde att bönderna höll sig med olika hjälpmedel såsom lapptyg, vargnät och varggård för att fånga varg. I början av 1800-talet fanns det varg i stort sett i hela Sverige men med hjälp av gift, fällor, kulor och krut trängdes vargarna undan allt mer norrut.

Vargen sågs av bondebefolkningen som alltigenom ond och man trodde att den kunde förvandla sig till djävulen. Rädslan var så stor att man helst undvek att nämna vargen vid dess rätta namn och istället använde omskrivningar, till exempel gråben, tasse, den grå, gråbenet, gullfoten eller tussen. Men vargen var inget större hot mot människan. Däremot kunde en bonde som fick sina djur rivna av varg, mista sin enda försörjning och det ekonomiska bortfallet för vargarnas byten var betydande för riket som helhet.

Vargnät riggades där vargar syntes och bakom dessa stod man beredd med gevär. Från ett annat håll kom en drevkedja som under oväsen drev vargarna mot nätet. De infångade djuren sköts eller dödades med klubbor eller andra tillhyggen. Varggropar var ett annat sätt att fånga varg. Gropen var oftast rund med en diameter på 2 till 8 meter och ett djup på cirka 3 meter. Väggarerna var klädda med sten eller träplank för att vargen då den väl trillat i gropen inte skulle kunna klättra upp igen. I mitten av gropen var en träpåle nedstucken på vilken man placerat ut en åtel, såsom en höna, en get eller en hund. Botten av gropen kunde vara försedd med spetsade pålar. Gropen täcktes slutligen över med ris och kvistar. När vargen gick efter bytet, föll den ned i den täckta gropen. Man kunde även sätta upp vargnät för att leda vargen mot gropen.

Hur gamla vargnäten på Ekerö kyrkas vind vet vi inte och inte heller hur länge de varit i bruk. De 12 näten hänger prydligt på rad på rejäla stockar. På varje nät sitter en liten bricka med gårds- eller sockennamn på. Näten är stora och tunga, det måtte varit ett slitsamt företag att släpa upp dessa för trånga trappor ett par våningar upp i kyrkan. Just därför kan man fråga sig varför näten finns där. En spekulation som vi har hört är att man använde dessa då man var på gudstjänst och skyddade hästarna som drog vagnarna från varg. Men det verkar något omständligt att först släpa ner näten och rigga dem och sedan upp med dem på vinden igen efter gudstjänsten.

Eller så har man kanske tänkt när man röjt på sina gårdar och stött på näten som inte längre behövts, att allt "gammalt" skänker man till kyrkan.

Vi vet inte men vet du mer om dessa vargnät, dess historia och varför de hänger på kyrkans vind, tveka inte att höra av dig till oss!

Källor: Rovdjurscentret De 5 Stora • "Fångstgropar och vargjakt", Länsstyrelsen Västra Götalands län.
Fångstnät för fruktat rovdjur av Caroline Lagercrantz, Populär Historia.

På Ekerö kyrkas vind hänger 12 stora vargnät på rad. Varje nät bär en namnbricka med gårds- eller sockennamn på. På namnbrickan på bilden ovan står det Munsö.

Sommarmusik

LOVÖ KYRKA 19:00

- 5/7 "Singing Luther" — tidiga psalmer av Luther och hans psalmförfattare. Medverkande: Suna Chung, piano, Katherine Whyte, sopran, N.N, mezzo-sopran, Sung Chung, tenor, Magnus Billström, bas.

DROTTNINGHOLMS SLOTTSKYRKA 19:00

- 11/7 "Stråk av sol" — Musik: bl.a. en av Haydn's "Solkvartetter", musik i folkton arrangerat för stråkkvartett. • Hammarbykvartetten — Håkan Svedell och Tone Snildal: violin, Anna Carin Löfstedt: viola, Regina Bohlin: cello.
- 18/7 "Sweeter than roses" — Ett barockprogram med musik av Purcell Händel, Campra m.fl. Karin Frölén: sång, Eva Karpe: orgel.
- 25/7 "Choose to try" — Mie Johansson: sång, Magnus Ehntorp: sång, gitarr, Hasse Johnzon: gitarr och bas
- 1/8 "Zefyr och sunnanvind" — Musik av av Wilhelm Friedemann Bach, Markus Zahnhausen, C Debussys och C Tsoupaki. • Per Gross: blockflöjter, Laura Michelin: tvärflöjt.
- 8/8 Sommarmusik. Musik bl.a. av Grieg, Albéniz och Villa-Lobos • Mattias von Wachenfeldt: gitarr.
- 15/8 "En kunglig samling från 1600-talets början" — Musik av bl.a. Dowland och Byrd ur Düben-samlingen och Fitzwilliam virginal book. • Johan Hansson Lindström: orgel. (Ingår i Mälaröarnas orgeldagar.)

EKERÖ KYRKA 19:00

- 6/7 Pianokonsert med jazzpianisten Mattias Nilsson
- 13/7 Världsmusik möter jazz — Richard Ekre Suzzi: bansuriflöjt (indisk tvärflöjt), Johan Berke: gitarr.
- 20/7 Från jazzens pärlor till Jussis höjder — Mikael Stenbaek: sång, Daniel Stenbaek: piano.
- 27/7 "Les Gouts Réunis" — ett porträtt av barockens blandade stilar med Ensemble BaraBarock. Yael Tishler: blockflöjt, Johannes Rydén: barockcello, Kerstin Baldwin Sterner: cembalo.
- 3/8 Orgelkonsert, Mälaröarnas orgeldagar • Camille Bloche: orgel
- 17/8 Orgelkonsert — Johann Sebastian Bachs olika ansikten • Camille Bloche: orgel

EKEBYHOVSKYRKAN 18.00

- 11/8 Avslutningsföreställning av Ekerö körvecka. Ekerö körveckas kör • Simon Berggren: piano • Musikalisk ledning: Kerstin Baldwin Sterner • Regi: Anci Hjulström

Fri entré

ADELSÖ KYRKA 18:00

16/7 Bland flöjter, slagverk och en didgeridoo — Gruppen Frispel bjuder på en blandad kompott, Agnetha Hellström, Jesper Lagström och Claudia Müller • Mingel med förfriskning från kl.17.30

20/8 **OBS! 19:00** Avslutningskonsert i orgelveckan— Lars-Gunnar Sommarbäck orgel • Mingel med förfriskning från kl.18:30

MUNSÖ KYRKA 18:00

2/7 "I ljusets tid" — Somriga visor och berörande texter • Malin Wester Fröst: sång, Carina Einarson: piano/orgel • Mingel med förfriskning från kl.17.30

30/7 "Fagott och harpa; ett överraskande duettpar!" — Margareta Nilsson: harpa, Jens Lemke: fagott • Mingel med förfriskning från kl.17.30.

13/8 Jazz i sommarkvällen — Maja Gardemark: sång, Leo Bengmark: piano, Jakob Einarsson: bas • Mingel med förfriskning från kl.17.30.

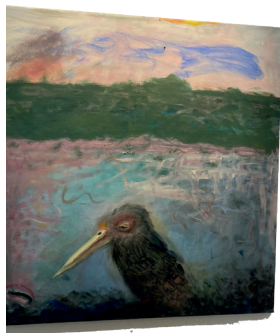

Sommarcafé & fotoutställning

27 juni - 3 augusti

Välkommen till Ekebyhovskyrkan tisdagar och torsdagar mellan kl.10.00-15.00. Här kan du koppla av med en kopp kaffe, kaka eller bulle. Självkostnadspris 20 kr. Swish eller kontant betalning.

Den 27 juli är det vernissage av Act Svenska kyrkans fotoutställning "Bakom varje siffra finns en människa". Under dagen blir det lotterier med mera. (Läs mer om Act på sidan 22.)

Vår präst Katarina Wolf ställer ut

Du träffar henne i

Adelsö smedja

8 & 9 juli

kl 12-15

JULI

Med reservation för förändringar. Aktuell info: www.svenskakyrkan.se/ekero

ADELSÖ KYRKA

- Musikgudstjänst 16/7 kl 18:00

EKEBYHOVSKYRKAN

- Mässa 16/7 kl 11:00
- Ekebyhovsmässa 30/7 kl 11:00

EKERÖ KYRKA

- Högmässa 9/7 & 23/7 kl 11:00

DROTTNINGHOLMS SLOTTSKYRKA

- Musikgudstjänster 11/7, 18/7 & 25/7 kl 19:00 (mer info om musik på sid: 18)

LOVÖ KYRKA

- Högmässa 2/7 kl 11:00

MUNSÖ KYRKA

- Musikgudstjänst 2/7 & 30/7 kl 18:00 (mer info om musik på sid: 19)

DIGITALA ANDAKTER

På Facebook och på vår hemsida finner du våra digitala andakter och aktuell information:

**www.facebook.com/ekeropastorat
www.svenskakyrkan.se/ekero**

AUGUSTI

Med reservation för förändringar

ADELSÖ KYRKA

- Mässa 27/8 kl 18:00

EKEBYHOVSKYRKAN

- Ekebyhovsmässa 13/8 kl 11:00
- Ekebyhovsmässa 27/8 kl 11:00
- Veckomässa 30/8 kl 19:00

EKERÖ KYRKA

- Högmässa 6/8 & 20/8 kl 11:00

DROTTNINGHOLMS SLOTTSKYRKA

- Muskgudstjänster 1/8 & 8/8 kl 19:00
(info om musik sid 18)
- Gudstjänst 27/8 kl 15:00

LOVÖ KYRKA

- Högmässa 20/8 kl 11:00

MUNSÖ KYRKA

- Muskgudstjänst 13/8 kl 18:00
(mer info om musik på sid: 19)

”TUSEN ÅR TILL” — PASTORATETS RADIOPROGRAM

Om allt mellan himmel och jord i Ekerö pastorat.

Under sommaren har vi uppehåll men du hittar alla tidigare program via vår hemsida:

www.svenskakyrkan.se/ekero/radio
eller via QR-koden.

Höstens första program
sänds 31/8 kl 9–10 i
Radio Viking 101,4

Församlingsbor som vill fira gudstjänst i pastoratets kyrkor och inte har färdtjänst, kan få hjälp med **kyrktaxi**. Bokning via diakoniteamet tel: 08 560 387 29 eller 08 560 387 07 tisdagar, onsdagar och torsdagar klockan 10.00–12.00

SEPTEMBER

Aktuell info: www.svenskakyrkan.se/ekero

ADELSÖ KYRKA

- Gudstjänst 17/9 kl 18:00

EKEBYHOVSKYRKAN

- Gudstjänst 3/9 kl 11:00
- Veckomässa 6/9, 13/9, 20/9 & 27/9 kl 19:00
- Barn gudstjänst 14/9 kl 10:30
- Psalmgudstjänst 17/9 kl 11:00

EKERÖ KYRKA

- Högmässa 10/9 & 24/9 kl 11:00

DROTTNINGHOLMS SLOTTSKYRKA

- Gudstjänst 24/9 kl 15:00

LOVÖ KYRKA

- Högmässa 17/9 kl 11:00

MUNSÖ KYRKA

- Gudstjänst 10/9 kl 18:00
- Mässa 24/9 kl 18:00

FESTDAG PÅ EKEBYHOVS SLOTT

9 september 12:00–16:00 firar
Ekebyhovs slott 400 år.

Vi från Ekerö pastorat finns på plats
och berättar om alla våra verksamheter.

Vi ses!

FRILUFTSGUDSTJÄNST RÖRBY GÅRD

10 september kl 15:30

Präst: Anita Elweskiöld • Lovö
Kyrkas Kör under ledning av Leif
Asp, Lovö barnkör under ledning
av Klara Valkare

”...man kan ta med äldre syskon som är hemma från förskolan”

KYRKANS ÖPPNA FÖRSKOLA

Öppna förskolan har uppehåll under sommaren men den 21 augusti startar vi upp verksamheten igen.

Ni som är föräldralediga och hemma med barn 0-5 år, här är platsen för er! Vi samtalar, leker, sjunger, pysslar och fikar. Även barn som är inskolade på förskola är välkomna de dagar de är hemma med yngre syskon. Här några röster från våra gäster.

Vad uppskattar du med öppna förskolan?

Sara med dottern Freja:

— Att man får möjlighet att träffa andra barn och föräldrar i ett lugnt, familjärt och mindre sammanhang. Vi gillar sångstunden.

Angelica med barnen Melker och Folke:

— Att man kan ta med äldre syskon som är hemma från förskolan och att man kan välja vart man vill åka beroende på dagsform. Vill vi träffa lite mer folk åker vi till Ekebyhov och vill vi ha det lite lugnare åker vi till Lovö eller Munsö. Och det är trevligt att det alltid finns fika.

Öppna förskolan kostar inget och det behövs ingen anmälan, det är bara att komma. Välkomna!

Här finns vi:

Ekebyhovskyrkan: Måndagar och torsdagar kl. 9-12. Sångstund kl. 10.30.

Klockargården, Lovö: Tisdagar kl. 9-12. Sångstund kl. 10.30.

Munsö församlingsgård: Onsdagar kl. 9-12. Sångstund kl. 10.30.

Mie Johansson – Musikpedagog • Lisa Tegemark – Församlingspedagog

För mer information kontakta lisa.tegemark@svenskakyrkan.se eller gå in på vår Facebooksida: www.facebook.com/oppnaforskolanekerolovo

DOPKALAS

Dopfest med korv & bröd, tårta.
För barn 0-5 år som döpts i Ekerö pastorat.

Föräldrar, syskon och vänner välkomna.
Ingen kostnad. Ingen anmälan.

Ekebyhovskyrkan 16 september kl 10-12

Kontakt:

katarina.wolf@svenskakyrkan.se

08-560 387 12

SPÄDBARNRETREAT

20 september kl 9.30-15:00 Klockargården Lovö
Välkommen till en heldagsretreat för dig och ditt spädbarn,
0-8 månader.

Vi stänger av mobilerna och umgås i tystnad.
Lugn sångstund, tid att bara vara och möjlighet till samtal
med präst/diakon.

Kostnad: 300 kr inklusive frukostsmörgås, lunch, kaffe/te och frukt.
Anmälan senast 6/9 till: Anna Unghammar, anna.unghammar@svenskakyrkan.se

BARNKÖRER

Är du mellan 5-13 år och vill sjunga i kör? Börja i någon av Ekerö Pastorats barnkörer!
Vi övar en gång i veckan, ibland är vi med och sjunger på gudstjänster.

Tonfiskarna (*Ekebyhovskyrkan*): Barnen får möjlighet att i lugnt tempo prova på barnkörsång.
För barn 5 år respektive 6 år. Körledare: Mie Johansson tel: 08-560 387 33
e-post: mie.johansson@svenskakyrkan.se

Grönsångarna (*Ekebyhovskyrkan*): Vi tränar på att hitta den egna sångrösten, att lyssna in och
sjunga tillsammans med andra. För barn i årskurs 1 & 2. Körledare: Helena Hansson
tel: 08-560 387 24 • e-post: helena.e.hansson@svenskakyrkan.se

Blue Voices (*Ekebyhovskyrkan*): Sångerna är mer avancerade, vi sjunger även i olika stämmor
och tränar enkel mikrofonteknik. För barn i årskurs 3-7. Körledare: Helena Hansson tel: 08-
560 387 24 • e-post: helena.e.hansson@svenskakyrkan.se

Lövö barnkör (*Drottningholmskolan*) är för barn mellan 6 och 12 år. Sjunger vid några till-
fällen per termin på gudstjänst i Lovö församling. För barn mellan 6 och 12 år.
Körledare: Klara Valkare e-post: klara.valkare@svenskakyrkan.se

KONFIRMATION 2023/2024

Nu är det din tur, du som är född 09

Anmäl dig senast 22 september på:
www.svenskakyrkan.se/ekero/konfirmation
eller scanna Qr koden

Katekumenat — vuxenväg till tro

Är du nyfiken på kristen tro? Då kan katekumenatet i Ekerö pastorat vara något för dig.

I Ekebyhovskyrkan har vi samtalsgruppen som utgår från deltagarnas egna frågor och livserfarenheter. Här möter vi Bibelns berättelser, kristen tradition och kyrkans liv. Undervisningsmoment och gudstjänster ingår på deltagarnas väg mot dop, doppåminnelse eller konfirmation. Katekumenatet kännetecknas av fyra steg med fyra gudstjänster där du med andra söker efter en personlig kristen tro.

Start 13 september 18.00–20.30, därefter varannan torsdag t.o.m. 6/12.

Välkommandets gudstjänst 1 oktober.

Ledare: Petra Skaffloth, medvandrare och präst Cecilia Nyberg.

För mer information och anmälan: petra.skaffloth@svenskakyrkan.se. Kostnadsfritt.

Tycker du om att sjunga?

Ge röst åt glädjen och sorgen! Välkommen att sjunga i någon av pastoratets alla vuxenkörer! Ingen kostnad.

Ad Mundi, Adelsö-Munsö kyrkokör, en fyrstämmig blandad kör som sjunger i gudstjänster och på konserter. Vi arbetar med sångteknik och musikalisk gestaltning. Du behöver ha sångvana, men är du ovan att sjunga i kör och vill pröva på, hör av dig till körledare Carina Einarson, 070 2289408 e-post: carina.einarson@svenskakyrkan.se

Ekeröensemblen är en projektkör som sjunger på gudstjänster och konserter i Ekerö kyrka och i Ekebyhovskyrkan. Stor körvana och god notläsningsförmåga krävs. Körledare: Kerstin Baldwin Sterner. 08-560 387 36 e-post: kerstin.b.sterner@svenskakyrkan.se

Ekerö Gospel medverkar i gudstjänster samt har gospeldagar och konserter. Körledare: Daniel Stenbaek. 0707-30 47 55 e-post: daniel.stenbaek@svenskakyrkan.se

Ekerö kyrkokör är en fyrstämmig blandad kör, sjunger på gudstjänster och konserter i Ekerö kyrka och Ekebyhovskyrkan. Körledare: Kerstin Baldwin Sterner 08-560 387 36 e-post: kerstin.b.sterner@svenskakyrkan.se

Lena Stämmor är kören för dig som har sångröst men är ovan att sjunga i kör. Sångglädjen är det viktigaste, att sjunga tillsammans och att öva sitt lyssnande.

Körledare: Helena Hansson tel:

08-560 387 24

e-post: helena.e.hansson@svenskakyrkan.se

Lovö Kyrkas Kör har ca 20 sångare med något mer sång- och körvana. Vi arbetar mycket med sångteknik, tonbildning och körklang, musikalisk gestaltning och frasering.

Körledare: Leif Asp tel: 08-560 387 48,

e-post: leif.asp@svenskakyrkan.se

Sonorakören är en kör för daglediga med cirka 30 glada sångare. Vi sjunger visor, gospel och mer klassisk repertoar, ofta i fyrstämmiga arrangemang. Vi sjunger på gudstjänster i våra kyrkor och på äldreboenden samt har konsert en gång per termin.

Körledare. Carina Einarson tel:

070 2289408

e-post: carina.einarson@svenskakyrkan.se

MÖTESPLATSER

HANDARBETSCAFÉ

Handarbete och gemenskap med fika. Ta gärna med egna handarbeten. Passar för alla, nybörjare som proffs - samvaron är viktigast. Torsdagar ojämna veckor kl. 13:00 med start 31/8. Ekebyhovskyrkan. Ingen anmälan. Kontakt: Anita Lahham, 08-560 387 29, anita.lahham@svenskakyrkan.se

AL DENTE LÄSECIRKEL

En bokcirkel om existentiella frågor. Den här terminen läser vi ”En lockton i ödemarken” av David Thursfjell. Vi träffas tisdagar 12/9, 10/10, 14/11 och 12/12, Ekebyhovskyrkan. Anmälan: Marianne Abrahamsson, 070-539 05 65

FLITIGA FINGRAR

Handarbete och gemenskap med fika i Adelsö hembygdsgård, tisdagar jämna veckor med start 19/9 kl. 13:00. Kontakt: Anita Lahham; 08-560 387 29, anita.lahham@svenskakyrkan.se

STICKA OCH SKICKA

Vi stickar och skickar våra alster till utsatta platser i världen, via Slättmissionen i Skara. Ta med stickor och garn. Munsö församlingsgård, tisdagar jämna veckor med start 19/9 kl. 14:00. Kaffe till självkostnadspris, ingen anmälan. Kontakt: Ann-Britt Jacobsén 073-770 06 95

SOPPLUNCH & LUNCHMUSIK

Torsdagar i Ekebyhovskyrkan kl. 11:30-13:00. fr.o.m. 24 augusti.
Kostnad: 50 kr (kontant eller swish)

LUNCHMUSIK

kl 12:30 jämna veckor. Lista på medverkande musiker finns på vår hemsida: www.svenskakyrkan.se/ekero/lunchmusik

KAFFESTUND MUNSÖ

Kravlös gemenskap där syftet är att få träffas och prata. Kaffe till självkostnadspris.

Tisdagar ojämna veckor med start 12/9 kl. 13:30.

Munsö församlingsgård. Kontakt: Gunilla Larsson, 073 590 10 89

FILMVISNING MUNSÖ

I samband med kaffestunden på Munsö blir det filmvisning, bland annat med axplock ur "Stockholms Pärlor" samt filmer om hembygden, kultur och historia. Filmvisning följande datum: 26/9, 24/10, 7/11.

NÅGON ATT PRATA MED

Präster och diakoner i Ekerö pastorat finns för dig som vill samtala om livet och relationer, sorg, smärta och ilska, längtan och kärlek, tvivel och tro. Vi har tystnadsplikt och rapporterar inte vidare. Samtalen är kostnadsfria.

Du är välkommen att besöka eller kontakta oss.

Kontaktperson: Diakon Margith Gorji: 08-560 387 27, Ekerö pastorat: 08- 560 387 00

Sorgegrupp

Till dig som mist en anhörig eller vän
erbjuder Ekerö pastorat samtal om sorg i
grupp.

Att träffa andra som har liknande erfarenhet
kan ofta vara en hjälp på vägen. Vi träffas sex
tillfällen under hösten med start 4/10.

(Datum under hösten: 4/10, 11/10, 25/10,
1/11, 15/11, 22/11)

Max antal deltagare sex personer.
Samtalsledare är diakon Margith Gorji och
präst Cecilia Nyberg.

Anmälan senast 27/9
till diakon Margith Gorji:
08-560 387 27
margith.gorji@svenskakyrkan.se

Våra kyrkor

Den äldsta inventarien i Munsö kyrka är från omkring 1200-talet

I Adelsö kyrka kan du bl.a. njuta av tre ljuskronor i malm som är typiska 1600-talsarbeten.

De medeltida målningarna på väggar och i valv i Ekerö kyrka är från omkring 1480.

Lovö kyrka och kyrkogård är skyddad enligt 4 kapitlet i kulturmiljölagen och ligger inom området av riksintresse för kulturmiljövården.

Ekebyhovskyrkan är vår "yngsta" kyrka, det första spadtaget togs 1980. Här finns bl.a. pastoratets expedition.

I våra kyrkor finns en broschyr som berättar om kyrkans historia och dess intressanta föremål.

Kyrkornas kyrkogårdar ger plats för sinnesro och här kan du också via QR-koder höra om intressanta livsöden.

Ekerö pastorat har också tillgång till Ansgarskapellet på Björkö och Drottningholms slottskyrka.

Varmt välkommen att uppleva historiens vingslag, att njuta av vackra föremål och arkitektur, att tända ett ljus eller för att få en stunds sinnesro.

Vi finns där människor behöver oss

Svenska kyrkan har verksamhet i nära 1 300 församlingar och landet runt är kyrkan en viktig samlingsplats. Vi finns även på många andra ställen och möter människor där de och samhället behöver oss.

Från vaggan till graven, i glädje, kris och sorg kan kyrkan ingjuta mod, ge hopp och stärka känslan av mening. Alla är välkomna och vill man tala med någon i förtroende har prästerna och diakonerna tystnadsplikt.

**”När blåljusen
slocknar och
sirenerna tystnar
finns kyrkan kvar ”**

Svenska kyrkan är en viktig samarbetspartner för många myndigheter och samhällsaktörer. Kyrkan kan bidra med mycket, inte minst i tider av kris och oro då vi har lång erfarenhet av krisens alla faser. När blåljusen slocknar och sirenerna tystnar finns kyrkan kvar. Samverkan underlättas också av att Svenska kyrkan har en bred folklig förankring och är rikstäckande.

Vi samarbetar till exempel med Försvarsmakten, Kriminalvården, Länsstyrelsen, Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap, polisen, räddningstjänsten, sjukhus, SOS Alarm, universitet och högskolor.

Som Sveriges största aktör inom det civila samhället har Svenska kyrkan unika förutsättningar att nå ut till och mobilisera människor. Det gör kyrkan till en självklar del av den civila verksamheten inom totalförsvaret. Ett primärt uppdrag i kris och krig är att stärka befolkningens motståndskraft, uthållighet och existentiella hälsa.

Svenska kyrkans församlingar ingår i kommunernas POSOMgrupper (psykiskt och socialt omhändertagande vid olyckor eller katastrofer). Vid större händelser skapas lokala kriscentrum i kyrkor och församlingshem. Det ger människor möjlighet att samlas för att dela oro, förtvivlan och sorg och få ett sammanhang. Kyrkans medarbetare ger stöd vid minnesstunder, gudstjänster och enskilda samtal med både drabbade och räddningstjänstens personal.

Andra viktiga områden i Svenska kyrkans arbete

- Andlig vård i kriminalvården
- Sjukhuskyrkan – nära när livet är svårt
- Socialt arbete för människor i utsatta situationer
- Stor samhällsekonomisk insats — Värdet av Svenska kyrkans sociala arbete beräknas till minst 1,5 miljarder kronor årligen
- Förvaltar ett levande kulturarv — bland annat om ca 3 400 kyrkobyggnader med inventarier och 3 300 begravningsplatser

Källa: "Mer än många tror" — presentation av vad Svenska kyrkan är och gör

Besöksadress:

Björkuddsvägen 2

Öppettider: Må–fre 9:00–15:00

Telefon: 08-560 387 00 (Må–fre 9:00–12:00)

Postadress:

Box 116

178 22 Ekerö

e-post:

ekero.pastorat@svenskakyrkan.se

webbplats

www.svenskakyrkan.se/ekero

facebook

Ekerö pastorat

**Kyrkans öppna förskola Ekerö Lovö Adelsö-Mun-
sö**

instagram

Ekerö pastorat • Ungdom Ekerö

Svenska kyrkan
EKERÖ ADELSÖ-MUNSÖ LOVÖ